

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen, Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 312. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb11val-shoot-idm140209963884928/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

EPISTLER

- beklager. – heller, snarere. – *indemnisere sig*, holde sig skadesløs. – *Procurator*, Sagfører. – *komme ud*, klare sig.
- S. 214. *særdeles*, isoleret. – *Province*, Landsdel. – *tillige*, paa samme Tid.
- S. 215. *præjudere*, indlede vidtløftigt. – *Skriftet*, Hans Egede: Det gamle Grønlands nye Perustration eller Naturel-Historie, 1741. Udgivet, sammen med Egedes Aarsberetninger (1721-36) til Missionskollegiet i Kbh. af Louis Bobé 1925. Paa Hans Egedes Initiativ sendtes der fra 1721 Skibe til Grønland. – *Afgang*, Afsætning. – rare, mærkelige.
- S. 216. daarlige, taabelig. – *Vives*, se Bind IX, Note til Moralske Fabler Nr. 78. – *Socialitet*, Omgængelighed; Samfølelse. – *destituerede fra naturlig Forstand*, blottet for medfødt Forstand. – *En af de første etc.* Vinteren 1724-25 opholdt 2 Grønlændere sig i København, hvor de vakte betydelig Opsigt. – *artig*, vittig, kløgtig. – *Ride-Banen*, denne, samt følgende Oplysninger kendes ikke andetsteds fra.
- S. 217. *heldst*, især. – *vide Rede til*, vide Besked om.
- S. 218. *Mange Christnes u-ordentlige Levnet*, har Grønlænderne kunnet iagttage f. Eks. ved den Militærkoloni, der til Beskyttelse af Fiskeriet oprettedes 1728 ved Godthaab. Styrken hjemkaldtes 1731 (Bobé, Hans Egede, 1944, 124-28). – *adskillige*, forskellige. – *friske*, raske.
- S. 219. *Herrenhutter*. Brødrevenighedens pietistiske Missionsarbejde paa Grønland iværksattes 1732 ff. – *de Malebariske Missionarier*, Missionsarbejdet paa Malabarkysten, hvor Trankebar ligger, iværksattes 1705 ff. – *Nederlag*, Blodsudgydelser, Drab.
- S. 220. *risse*, tegne. – *Haand*, Haandskrift. – *accommodere*, bringe i Orden. – *konstig*, dygtig.
- S. 221. *udi et af mine Skrifter*, Helte-Historier, ved F. L. Liebenberg, 1864, II, 360, i Anledning af Sokrates' Kritik af Samtidige. – *Medisance*, fr. Bagtalelse. – *Nachdeel*, Skade. – *Præjudice*, Skade. – *Anklagere*, Angiver, lat. delator. – *Nød*, Nødvendighed. – *Uhispeil*, den tyske Folkebog om Uglspil fra o. 1500 oversattes til Dansk i det 17. Aarh. Optrykt i Danske Folkebøger, XI, 1930. Holberg refererer til 30. historie (S. 79 ff).
- S. 222. *paa den rette Fod*, paa den rette Maade. – *mit sidste Brev*, Epistel 357 om de politisk-religiøse Bevægelser i England i det 17. Aarh. – *Cromwell*, Oliver (1599-1658) engelsk Statsmand. – *Tartuf*, fr. tartufe, skinhellig Person; Titelperson i Molières Komedie om en Hykler. – *udi mine Skrifter*. Se Bind VIII, S. 297 ff.
- S. 223. *Vota*, lat., her: Indlæg, Taler. – *Inclination*, Tilbøjelighed. – *Uformodentlige Conjunctioner*, de politiske og religiøse Modsetninger mellem Konge (Karl I) og Parlament, som Inde-